

Barmhartigheid en mededogen in de islam**الرحمة والشفقة في الإسلام**

O moslims!

De Islam is gebaseerd op het vervullen van onze plichten jegens Allah (ﷻ) en ten opzichte van Zijn schepping. Onze plicht jegens Allah (ﷻ) is om Hem alleen te aanbidden en geen partners aan Hem toe te wijzen. Het is onze plicht jegens Zijn schepping om hen vriendelijkheid te tonen en hen goed te behandelen.

Een grote eigenschap waarmee Allah (ﷻ) Zijn schepping heeft begunstigd, is barmhartigheid. De Profeet (ﷺ) zei: **"Allah schiep barmhartigheid in honderd delen. Hij verdeelde één deel onder Zijn schepping en hield honderd delen behalve één deel bij Zichzelf"** (Moslim). Allah noemt barmhartigheid vóór de deugd van kennis wanneer Hij zegt: **«Toen vonden zij één van Onze dienaren, die Wij Onze genade hadden gegeven, en die Wij in Onze kennis onderwezen hadden»** (S18-A65)

Allah (ﷻ) houdt van degenen die deze eigenschap hebben en prijst Zijn dienaren die het elkaar aanbevelen. Hij de Verhevene zegt: **«En dat hij behoort tot degenen die geloven en elkaar aansporen tot geduld en barmhartigheid»** (S90-A17)

Barmhartigheid is de basis waarop de rechten van mensen zijn gebaseerd, of ze nu verplicht zijn, zoals zakaat (verplichte liefdadigheid), of aanbevolen, zoals vergeving en Sadaqah (liefdadigheid in het algemeen). Sheikh al-Islam, Ibn Taimiyah, moge Allah genade hebben met zijn ziel, zei: **"Het belangrijkste doel van de mens in dit leven zou moeten zijn om de schepping ten goede te komen en vriendelijkheid aan hen te tonen onder alle omstandigheden. Dit is de barmhartigheid waarmee Mohamed (ﷺ) gezonden werd"**.

Het is een geschenk dat Allah de Almachtige schenkt aan wie Hij wil onder Zijn dienaren. De Profeet (ﷺ) zei eens tegen een bedoeïen die geen genade toonde aan zijn kinderen: **"Wat kan ik voor je doen als Allah de genade uit je hart heeft weggenomen?"** (al-Bukhari).

Wanneer Allah (ﷻ) goed wil voor een dienaar van Hem, wekt Hij genade in zijn hart.

Allah (ﷻ) zegt: **«Hij is Degene Die kalmte en rust in de (bezorgde) harten van de gelovige (metgezellen) neerzond, opdat zij geloof zouden toevoegen aan hun geloof...»** (S48-A04)

Inderdaad, het deel van de barmhartigheid van een dienaar staat in verhouding tot het deel van de leiding dat hij heeft. De volmaakte gelovigen met betrekking tot geloof zijn degenen die meer barmhartigheid tonen aan anderen. Allah (ﷻ) zegt: **«Mohamed is de Boodschapper van Allah, en degenen die bij hem zijn, zijn streng tegenover de ongelovigen en barmhartig voor henzelf. ...»** (S48-A29) Allah (ﷻ) beschrijft de gelovigen ook als: **«... ferm ten opzichte van de gelovigen ...»** (S05-A54)

Wanneer iemands hart gevuld is met barmhartigheid, dan is dit een teken van geluk en een goede reden om Allah's genade te bereiken.

De Profeet (ﷺ) zei: **"Allah, de Meest Genadige, toont barmhartigheid aan hen die barmhartig zijn. Toon barmhartigheid aan hen die op aarde zijn, en Hij Die in de hemel is, zal u barmhartigheid betonen"** (Abou-Dawoud). Onder degenen die in het Paradijs zullen worden toegelaten, zijn mensen wiens hart gevuld is met barmhartigheid en zachtmoedigheid, samen met geloof. De Profeet (ﷺ) zei: **"De bewoners van het Paradijs zijn van drie soorten: iemand die gezag uitoefent en eerlijk en liefdadig is, iemand die barmhartig en goedhartig is voor zijn familieleden en voor elke moslim, en iemand die zich onthoudt van bedelen ondanks het feit dat hij een grote familie heeft om te onderhouden"** (Moslim).

De hardheid van een hart komt voort uit zijn gebrek aan barmhartigheid.

Allah (ﷻ) zegt: **«Daarna verhardden jullie harten zich...»** (S02-A74)

In een commentaar op dit vers zei al-Baghawi (رحمته): **"Dat wil zeggen, hun harten droogden op en werden verstoken van genade. Hardvochtigheid is te danken aan barmhartigheid en zachtmoedigheid die het hart verlaten"**. Dit is inderdaad een indicatie van ellende.

De Profeet (ﷺ) zei: **"Genade wordt (van niemand) verwijderd, behalve van een ellendig persoon"** (Abou-Dawoud).

Een persoon die geen genade toont aan Allah's schepping zal geen genade van Allah getoond worden. De Profeet (ﷺ) zei: **"Allah heeft geen genade met hen die niet barmhartig zijn voor de mensheid"** (al-Bukhari).

De profeet (ﷺ) verweet degenen die minachten om zelfs maar kleine sporen van barmhartigheid aan anderen te tonen. De Profeet (ﷺ) zei: **"Wie geen genade toont aan anderen, zal geen genade getoond worden (door Allah)"** (overeengekomen).

De meest verdienende barmhartigheid onder alle mensen zijn hun ouders. Allah, Verheven zij Hij, zegt: **﴿En wees zachtmoedig voor beiden, en nederig en liefdevol en zeg: "Onze Heer! Geef hen Uw Genade, want zij hebben mij opgevoed toen ik klein was...﴾** (S17-A24)

De beste kinderen zijn degenen die de grootste barmhartigheid tonen aan hun ouders.

Wanneer de gelovigen barmhartigheid aan elkaar tonen, worden ze als één lichaam.

De Profeet (ﷺ) zei: **"In hun wederzijdse vriendelijkheid, mededogen en sympathie zijn de gelovigen als één lichaam. Als één van de ledematen pijn doet, reageert het hele lichaam erop met slapeloosheid en koorts."** (overeengekomen).

De meest barmhartige onder de mensheid zijn Allah's boodschappers. Ze probeerden mensen naar de waarheid te leiden, riepen hun volk op door alle mogelijke middelen te gebruiken om hen van de ondergang te redden, droegen hun schade met geduld en vroegen Allah niet om hun straf te bespoedigen.

Ibrahim (ﷺ) was vol medelijden en vriendelijkheid voor zijn volk. Hij zei tot zijn Heer:

﴿... Maar eenieder die mij volgt, die behoort bij mij. En eenieder die mij ongehoorzaam is, voorwaar U bent de Vergevingsgezinde, de Barmhartige﴾ (S14-A36)

Moussa (ﷺ) die één van de boodschappers van sterke wil en vastberadenheid was, toonde genade aan twee zwakke vrouwen en gaf hun kudde water voor hen. Zijn barmhartigheid, (ﷺ) uitgebreid tot de oemma van ons. Hij drong er bij onze profeet Mohamed (ﷺ) op aan, om terug te gaan naar Zijn Heer en Hem te vragen het aantal verplichte gebeden dat voor hem is voorgeschreven te verminderen. Als gevolg daarvan reduceerde de Heer ze tot vijf verplichte gebeden in plaats van vijftig als genade voor onze oemma.

Allah maakte Yahya (Profeet Johannes) (ﷺ) sympathiek voor de mensheid.

Allah (ﷻ) zegt: **﴿En (Wij maakten hem) geliefd bij de mensen als een gunst van Ons, en hij was zuiver van zonden en rechtgeleid﴾** (S19-A13)

Allah maakte ook 'Isa (Profeet Jezus) (ﷺ) vriendelijk voor zijn moeder en niet arrogant of genadeloos. Hij (ﷺ) zegt: **﴿En om plichtsgetrouw te zijn voor mijn moeder. En heeft mij niet als een arrogante, ongehoorzame gemaakt.﴾** (S19-A32).

Dit is onze profeet, Mohamed (ﷺ) die de meest barmhartige was van heel Allah's schepping. "Één van zijn namen is **"de Profeet van Barmhartigheid"** (an-Nasa'i). Toen hem eens werd gevraagd om Allah tegen de polytheïsten aan te roepen, zei hij: **"Ik werd niet gezonden om (mensen) te vervloeken, maar ik werd gezonden als een genade"** (Moslim). Toen hij door zijn volk werd geschaad, riep de Engel der Bergen hem, begroette hem en zei toen tegen hem: "O Mohamed! Als je wil, kan ik ze verpletteren tussen al-Akhshaban (de naam die aan twee bergen in Mekka wordt gegeven)". Daarop zei de Profeet (ﷺ): **"Integendeel, ik hoop dat Allah van hun nakomelingen degenen zal brengen die Allah alleen aanbidden zonder partners met Hem te associëren"** (overeengekomen).

Allah stuurde hem als een genade voor de hele schepping. Allah (ﷻ) zegt: **﴿En Wij hebben jou (O Mohamed) niet anders dan als genade voor de wereldwezens gestuurd﴾** (S21-A107)

Wie deze barmhartigheid aanvaardt en Allah ervoor dankt, zal gelukkig leven in dit leven en in het hiernamaals, maar wie het verwerpt en ontkent, zal in beide verblijfplaatsen een verliezer zijn. Allah stuurde hem als een genade voor de gelovigen in het bijzonder.

Allah (ﷻ) zegt: **﴿... en is een genade voor degenen van jullie die geloven...﴾** (S09-A61)

Hij toonde ook veel mededogen met zijn metgezellen. Op een keer werd Sa'd ibn 'Ubadah (رضي الله عنه) ziek en de profeet (ﷺ) bezocht hem met enkele van zijn metgezellen. Bij het betreden van de kamer vond hij zijn familie om zich heen, dus vroeg hij. **"Is hij overleden?" Ze zeiden: "Nee, Boodschapper van Allah!" De Profeet (ﷺ) hilde toen en toen ze dat zagen, begonnen de mensen ook te huilen"** (overeengekomen).

De profeet (ﷺ) toonde ook barmhartigheid aan jonge mensen. Malik ibn al-Huwairith (رضي الله عنه) zei: 'We gingen naar de profeet (ﷺ) in onze jeugd en we waren allemaal rond dezelfde leeftijd. We zijn twintig nachten bij hem gebleven, waarna hij dacht dat we onze families gemist moesten hebben. Dus vroeg hij naar onze families die we hadden achtergelaten en we vertelden hem over hen. Hij was zeer barmhartig en medelevend, dus zei hij (ﷺ): **"Ga terug naar je familie, leer ze [religieuze kennis] en beveel ze [om goede daden te verrichten]. Bid zoals je mij hebt zien bidden. Als de tijd voor het gebed aanbreekt, laat dan één van jullie oproepen tot het gebed en laat de oudsten onder jullie het leiden."** (Overeengekomen)

Hij was ook barmhartig voor vrouwen. Hij zou het gebed inkorten om het vrouwen en hun kinderen niet moeilijk te maken. De Profeet (ﷺ) zei: **"Ik kan een gebed beginnen met de bedoeling om het te verlengen, maar bij het horen van de kreten van een kind, verkort ik het gebed omdat ik weet hoeveel zorgen zijn moeder over hem zal hebben"** (al-Bukhari).

Beste broeders en zusters!

Onze religie (de Islam) heeft vriend en vijand met zijn barmhartigheid omsloten, en straf of beloning zal in verhouding staan tot iemands daden. Als iemand streeft naar Allah's genade, moet hij barmhartigheid tonen aan Zijn schepping.

De Profeet (ﷺ) zei: **"Allah toont alleen genade aan degenen onder Zijn dienaren die barmhartigheid tonen aan anderen"** (overeengekomen).

Wanneer Allah genade heeft met één van Zijn dienaren, zal hij vervuld zijn van geluk en zal hij de beste resultaten in deze wereld en in het hiernamaals krijgen.

O moslims!

Wanneer iemand wordt gekenmerkt door barmhartigheid, wordt zijn hart gereinigd van alle gevoelens van arrogantie en minachting voor anderen. Barmhartigheid is een middenstaat tussen hardheid en onvriendelijkheid aan de ene kant en zwakte en broosheid aan de andere kant. Allah houdt van barmhartigheid en genegenheid zolang ze geen enkele nalatigheid van de vereisten van religie met zich meebrengen, zoals de claim van het opgeven van de straffen die door Allah (ﷻ) zijn uiteengezet onder het voorwendsel van barmhartigheid voor mensen.

Als een dienaar veilig is voor de beproeving van twijfels en kwade verlangens, dan heeft hij inderdaad leiding en barmhartigheid bereikt. Allah (ﷻ) zegt over de Metgezellen van de Grot:

«... zij zeiden: "Onze Heer! Geef ons genade van U en mogelijkheden om onze zaak op de juiste manier te regelen!....» (S18-A10)

Er zijn vele manieren om goddelijke barmhartigheid te bereiken. Deze omvatten het eren van iemands ouders, het onderhouden van de banden van verwantschap, het geven van liefdadigheid, het helpen van de getroffen en de zieken en het besteden van veel tijd aan het reciteren van de Heilige Koran en het gedenken van Allah.

«...Onze Heer, schenk ons de goede (gunsten) in dit leven en de goede (gunsten) in het Hiernamaals, en bescherm ons tegen de kwellingen van het Vuur» (S02-A201)

«... O Heer, wij hebben onszelf aangedaan. Als U ons niet vergeeft en ons Uw genade niet schenkt, dan zullen wij zeker tot de verliezers behoren» (S07-A23)